

ZAVRŠNI RAD

Na šezdeseti rođendan

Spirituality is humble, and it serves Life.

In it, we love. How? With our eyes open.

Bert Hellinger

Držati oči otvorenima svakako je jedan od teških životnih zadataka. Slepо služiti drugima je lako, deo je to usuda žena na Balkanu i nešto što nam stiže s majčinim mlekom. Ali predano služiti životu, služiti s ljubavlju, otvorenih očiju, zadatak je koji neretko prerasta naše snage.

Danas punim 60 godina. Pre mesec i po iznenada mi se u vidnom polju pojavilo mnogo gustih končića i kao da mi se tamna zavesa spustila preko oka. Dijagnoza: odvojilo mi se staklasto telо od ležišta. Terapija: absolutna pošteda od čitanja i ekrana svih vrsta, naprezanja, nošenja... Upravo kad sam nakupila i spremila literaturu da čitam i spremam sve za završni rad. Davno sam bila isplanirala da ћu imati ceo januar da se natenane posvetim čitanju i pisanju, to je za mene uvek miran mesec bez posla.

Pa sam prešla na slušanje, promenila planove. Jer očito moje oči nisu bile dovoljno otvorene, ukazano mi je jasno da ima čini se mnogo toga što ne želim da vidim ili gledam na pogrešan način. Količina svetlosti koja dopire do mojih očiju mnogo se smanjila. Danju me vid koliko toliko služi, ali sumrak, veče i noć nosili su samo plivajuća ostrvca svetlosti u z bunujućem svetu...

Nisam još uvek bila na kontroli, ali rekla bih da mi je sada bolje. A nisam mogla da odem na pregled jer sam dobila virusnu upalu glasnih žica i verovatno i grip. To je i dalje u toku, glasa nemam. Reklo bi se da ima tu još nekih poruka koje treba da primim... I pošaljem svetu.

Danas punim 60 godina. Baš sam se spremala da napišem izvinjenje i objašnjenje svih prepreka mom slanju završnog rada. A onda dobijem Alemkino pismo i rešim da napišem nešto iz glave, da se baš danas odrekнем svih struktura i planova (a uspela da nađem i prikupim silne knjige, Helingrove i Ursule Franke i Hausnerovu i dugo iščekivanu Alemkinu, a između ostalih i Sondijevu o familijarnom nesvesnom u koju sam polagala velike nade; tu je naravno i 120 strana mojih beleški). Jer kao što smo čuli: diplomu daje Udruga, ali polje određuje ko postaje konstelator.

Moj prvi susret sa poljem i sa konstelacijama bio je januara 2018. godine.

Konstelatorka je bila Lidija Pecotić, bilo je to za njene edukante, ni sama ne znam kako mi je bilo dozvoljeno da prisustvujem. Prvi susret s poljem ostavio je na mene toliko snažan utisak da sam nastavila da tragam za načinima da ponovo stupim u kontakt sa veličinom i snagom ogoljene ljudske duše, sa nezadrživom bujicom istine koja čisti pred sobom sve što više ne služi životu... Uspela sam da nađem u Beogradu još nekoliko konstelatora, išla sam i kod njih; bilo je tu duše, bilo je tu istine, ali nedostajalo je još nešto. Kao što zvuku treba rezonantna kutija tako i konstelacijskom radu treba neko ko ume da drži prostor i prigri sive u njemu, a prostor nekada zaista ume da bude nepregledno velik i strahotno dubok; pa onda i duša konstelatorova mora da je prekaljena, prošla mnogo puta kroz vatru životnih iskušenja i velikih pitanja. I onda sam uspela da nađem Veru Mišković. I dalje je 2018. godina, sada već jesen. Posle nekoliko opreznih prisustvovanja i nekoliko meni veoma značajnih reprezentacija (i danas se živo sećam ljubavi koju je deda koga sam predstavljala osećao prema svojim unučićima; ja dece nemam, pa nemam ni unučice, ali tada sam van svake sumnje iskustveno osetila kakva bi to ljubav bila), napravila sam svoj spisak pitanja i odvažila se da postavim i svoj rad. Koliko se sećam, prva postavka mi je bila depresija, pa je usledio odnos prema roditeljima jer se pitanje odnosilo na njihov stan u kome sam živila, pa sam potom postavila pitanje i stalne bezrazložne griže savesti koju osećam prema majci... U međuvremenu sam dolazila kad god sam mogla i imala uloge koje su mi davala dodatna iskustva i saznanja. Vrlo često sam bila nečija hladna, nezainteresovana majka, i neverovatno je koliko je to osećanje jasno i preovlađujuće, uprkos tome što bi se očekivalo nešto drugo...

Danas punim 60 godina. I danas nađoh kod drugarice na fejsbuku priču o ružnom pačetu (<https://www.youtube.com/watch?v=THmHFHBWQZc>). Nisam odolela da ne pogledam filmčić i ono što mi je izmamilo suze bio je onaj deo gde pače koje je patka odbacila jer nije bilo lepo nailazi na mamac, veštačku patku, neživo biće, kome se ono raduje i pokušava da nađe prihvatanje i u potrazi za toplinom dobija (slučajno, kao hir sudbine) udarac kljunom po glavi. Čak ni tu nije uspelo da nađe okrilje, iako je bilo spremno da pristane na sve, čak i na svu tu hladnoću i mrtvilo. Setila sam se i čuvenog eksperimenta sa žičanom majkom i majmunčićima koji su birali krznenu majku iako nije kod nje bila flašica s mlekom. Danas punim 60 godina. I plakala sam jer u meni to malo pače zna da mama nikad neće raširiti krila i dati mi topao zagrljaj.

I besumnje su zato skoro stalno moje reprezentacije hladne majke, bez truna emocije, bez saosećanja, zainteresovanosti... Jer tako mi je usud dodelio. Sećam se nedavnog rada kod Vere, postavila sam pitanje koje se odnosilo na moju bolest, i negde pri kraju postavke, već se dosta toga videlo, prijavila sam da počinjem da osećam snažnu, iskonsku čežnju, vrlo bolnu i neobjasnjivo usmerenu ka Izvoru života. Odmah je uvela predstavnicu za majku. Da, to je bilo to, strašno osećanje čežnje dublje od mene same, od sve moje svesti o sebi, poticalo je od negde iza mene, ispod mene, izviralo, šikljalo, snažno

me nosilo, kao nezaustavljiva bujica. To je bilo to, čežnja za majčinom ljubavi. Danas punim 60 godina.

Sećam se i kada je u radu čija je tema bila moje osećanje krivice u odnosu na majku isplivala tuga zbog moje nerođene dece. Dala sam im tad imena, Denis i Marta. Bilo je to pre skoro pet godina. A nedavno sam na modulu postavila pitanje ko je zapravo sada moja porodica. I tokom modula odgovor mi se sam otkrio. Moja porodica, moja druga, novostvorena porodica, su moj muž i moja nerođena deca. Pa iako su njih troje sa druge strane a ja sam ovde, oni su moja porodica. I u mojoj primarnoj porodici ima mnogo njih koji su sa druge strane. I prijatelji su počeli da mi se sele na drugu stranu. Danas punim 60 godina i više je mojih s one nego s ove strane. Posle intenziva u Borkovcu otišla sam s mojom novom prijateljicom u jedan od fruškogorskih manastira i po prvi put tako zapalila sveće. Za njih troje mojih s druge strane i za sve druge moje s ove i s one strane.

Danas punim 60 godina i noćas sam sanjala baku. Mnogo mi je u snu pružala podrške za nešto. Sada znam za šta. Da ipak sednem i pokušam da napišem nešto jer će možda ipak biti dovoljno. Možda ću ja biti dovoljna i možda će ovo što pišem uprkos (ne znam kolikom) riziku biti dovoljno.

Dovoljno za diplomu. Jer znamo, Udruga daje diplome a polje određuje ko će biti konstelator. O mnogo čemu sam bila planirala da pišem. O mnogo toga što počinje na P, kao polje. I o praznom centru, prihvatanju i poniznosti potrebnoj za ulazak u polje i sučeljavanje i prepuštanje višoj mudrosti i silama koje vode konstelacije. I o zakonitostima koje mogu da se nauče, i koje je dobro da znamo da bismo bili posrednici, dali prostora silama većim od nas da deluju. Danas punim 60 i rekla bih da sam naučila da treba priznati ono što jeste i da nam je za rad potrebno sve to – prizemljenost, poniznost, poštovanje, prihvatanje, pribranost, posvećenost, predaja, poverenje. Danas punim 60 i imam nadu da će me polje prihvati u službu.

Jer kako kaže Helinger: Služimo životu, s ljubavlju i širom otvorenih očiju. Danas punim 60 i nadam se da sam spremna.